

Міністерство освіти і науки України  
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна  
Кафедра статистики, обліку та аудиту

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Вступ до фаху**

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти \_\_\_\_\_ перший (бакалаврський) рівень

галузь знань \_\_\_\_\_ 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність \_\_\_\_\_ 071 «Облік і оподаткування»

освітня програма \_\_\_\_\_ «Облік і оподаткування»

спеціалізація \_\_\_\_\_

вид дисципліни \_\_\_\_\_ обов'язкова

факультет \_\_\_\_\_ економічний

2024 / 2025 навчальний рік



Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету (інституту, центру)


“ 27 ” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Тетяна СЛЮНІНА к.е.н, доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку і аудиту

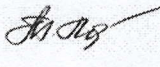
Протокол від “ 26 ” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

\_\_\_\_\_  \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
Оксана НЕСТЕРЕНКО

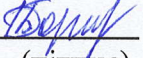
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Облік та оподаткування»  
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми  
(керівник проектної групи) «Облік та оподаткування»

\_\_\_\_\_  \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
Тетяна ПОНОМАРЬОВА

Програму погоджено науково- методичною комісією економічного факультету \_\_\_\_\_  
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ 27 ” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії \_\_\_\_\_  \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
Дар'я ЗАГОРСЬКА

## ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “**Вступ до фаху**” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки **бакалавр**, напрямку Управління і адміністрування спеціальності «Облік і оподаткування»

### 1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є засвоєння студентами системи спеціальних знань з професійних стандартів бухгалтера і аудитора та кодексу професійної етики бухгалтера.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є засвоєння студентами теоретичних знань з кодексу професійної етики бухгалтера, історії виникнення обліку та аудиту та професійних стандартів в обліку та аудиті.

Після завершення курсу студент має набути такі **загальні та фахові компетентності**:

#### **Загальні:**

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

#### **Фахові:**

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов’язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

1.3. **Кількість кредитів** – 4

1.4. **Загальна кількість годин** – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1	1
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
32 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	118 год.
Індивідуальні завдання:	
год.	

**1.6.** Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких *результатів навчання*:

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРН06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти

ПРН17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПРН21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Після вивчення дисципліни студенти повинні:

**знати:**

- історію виникнення обліку і аудиту;
- особливості аудиту в зарубіжних країнах ;
- етапи розвитку аудиту в світі;
- етапи розвитку аудиту в Україні;

- Кодекс етики професійних бухгалтерів;
- Кодекс етики аудиторів;
- діючі Міжнародні сертифікати з обліку і аудиту в Україні.

**вміти:**

- визначити етапи розвитку обліку;
- визначити етапи розвитку аудиту в світі і Україні;
- вирішувати ситуаційні завдання, згідно з Кодексом етики бухгалтерів і аудиторів.

## **2. Тематичний план навчальної дисципліни**

### **Розділ 1. Історичні аспекти виникнення та розвитку обліку і аудиту.**

#### **Тема 1. Історія виникнення та розвитку обліку**

**Зміст:**

Виникнення обліку і його розвиток в країнах Стародавнього світу.  
 Стародавня Вавілонія. Стародавній Єгипит. Древня Греція.  
 Древній Рим. Епоха Возраження.  
 Вчення Луки Пачолі.  
 Вчення Бенедетто Котрульї.  
 Камеральна бухгалтерія.  
 Проста бухгалтерія.  
 Виникнення бухгалтерського балансу.  
 Друга половина XIX та початок XX століття – становлення обліку, як науки.

#### **Тема 2. Історія виникнення аудиту.**

**Зміст:**

Етапи розвитку аудиту.  
 Древня Греція. Древній Рим.  
 Аудит в Англії. Та Шотландії.  
 «Союз бухгалтерів» в Единбурзі.  
 Закон «Об обов'язковому аудиті» Великобританії.  
 Поява вибіркового аудиту.  
 Американський аудит початку XX століття.  
 Поява перших професійних аудиторських об'єднань.  
 Американський інститут внутрішніх аудиторів.  
 Створення Міжнародної федерації бухгалтерів.

#### **Тема 3. Історія виникнення аудиту в Україні.**

**Зміст:**

Етапи розвитку аудиту в Україні.  
 Поява першої аудиторської фірми «Інаудит».  
 Союз аудиторів України.  
 Прийняття Закону України «Про аудиторську діяльність».  
 Аудиторська Палата України.  
 Національні нормативи аудиту.  
 Кодекс професійної етики аудиторів України.  
 Перехід на Міжнародні стандарти аудиту.  
 Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України.

Прийняття Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторської діяльності».

Орган громадського надзору за аудиторською діяльністю: Рада з нагляду за аудиторською діяльністю та Інспекція по забезпеченню якості.

## **Розділ 2. Кодекси етики професійних бухгалтерів та міжнародні сертифікати по обліку і аудиту.**

### **Тема 4. Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів.**

#### ***Зміст:***

1996 рік – прийняття Кодексу етики.

Структура Кодексу етики.

Достовірність. Професіоналізм. Якість послуг. Довіра.

Порядність. Об'єктивність. Професійна компетентність. Конфіденційність. Професійна поведінка. Технічні стандарти.

Об'єктивність. Рішення етичних конфліктів.

Професійна компетентність.

Конфіденційність.

Податкова практика.

Міжнародна діяльність.

Самореклама.

Незалежність.

Винагорода та комісійні.

Діяльність не сумісна с практикою аудитора.

Відносини с другими аудиторами.

Реклама та пропозиція послуг.

### **Тема 5. Бухгалтерський консалтинг.**

Кому потрібен бухгалтерський консалтинг.

Які роботи входять в бухгалтерський консалтинг.

Переваги бухгалтерського консалтингу.

Особливості бухгалтерського консалтингу.

### **Тема 6. Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні.**

#### ***Зміст:***

CPA – Сертифікований професійний бухгалтер.

CAP – Сертифікований бухгалтер – практик.

ACCA – кваліфікація для фінансових спеціалістів.

CIMA – Диплом «Управління бізнесом ».

CIA – Сертифікат «Дипломований внутрішній аудитор».

### 3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	п	ла б	і н д	с.р		л	п	ла б	і н д	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Розділ 1. Історичні аспекти виникнення та розвитку обліку і аудиту.</b>												
Тема 1. Історія виникнення та розвитку обліку	22	6	6			10	20,5	0,5				20
Тема 2. Історія виникнення аудиту.	22	6	6			10	20,5	0,5				20
Тема 3. Історія виникнення аудиту в Україні.	16	4	4			8	20					20
Разом за розділом 1	60	16	16			28	61	1				60
<b>Розділ 2. Кодекси етики професійних бухгалтерів та аудиторів та міжнародні сертифікати по обліку і аудиту.</b>												
Тема 4. Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів.	22	6	6			10	18,5	0,5				18
Тема 5. Кодекс професійних етики аудиторів.	22	6	6			10	20,5	0,5				20
Тема 6. Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні.	16	4	4			8	20					20
Разом за розділом 2	60	16	16			28	59	1				58
<b>Усього годин</b>	120	32	32			56	120	2				118

#### 4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Розділ1			
1	Тема 1. Історія виникнення та розвитку обліку Питання: 1. Виникнення обліку і його розвиток в країнах Стародавнього світу. 2.Вчення Луки Пачолі та Бенедетто Котрульї. 3. Друга половина XIX та початок XX століття – становлення обліку, як науки. Розгляд презентацій та їх обговорення.	6	
2	Тема 2. Історія виникнення аудиту. Питання: 1. Етапи розвитку аудиту. 2. «Союз бухгалтерів» в Единбурзі. Закон «Об обов’язковому аудиті» Великобританії. 3. Американський аудит початку XX століття. 4. Поява перших професійних аудиторських об’єднань. 5. Створення Міжнародної федерації бухгалтерів. Розгляд презентацій та їх обговорення.	6	
3	Тема 3. Історія виникнення аудиту в Україні. Питання: 1. Етапи розвитку аудиту В Україні. 2.Прийняття Закону України «Про аудиторську діяльність». 3. Аудиторська Палата України. 4. Національні нормативи аудиту. Перехід на Міжнародні стандарти аудиту. 5. Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України. 6. Прийняття Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторської діяльності». 7. Орган громадського надзору за аудиторською діяльністю: Рада з нагляду за аудиторською діяльністю та Інспекція по забезпеченню якості. Розгляд презентацій та їх обговорення. Розгляд статистичних даних про динаміку розвитку аудиту в Україні за останні 10 років.	4	
	Разом за розділом 1	16	



Розділ 2			
4	<p>Тема 4. Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Структура Кодексу етики.</li> <li>2. Достовірність. Професіоналізм. Якість послуг.</li> </ol> <p>Довіра.</p> <p>Порядність. Об'єктивність. Професійна компетентність. Конфіденційність. Професійна поведінка. Технічні стандарти.</p> <p>Розгляд презентацій та їх обговорення.</p> <p>Рішення тестових та ситуаційних задач</p>	6	-
5	<p>Тема 5. Кодекс професійних етики аудиторів.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Структура Кодексу етики аудиторів.</li> <li>2. Об'єктивність. Рішення етичних конфліктів.</li> <li>3. Професійна компетентність.</li> <li>4. Конфіденційність.</li> <li>5. Незалежність.</li> </ol> <p>Розгляд презентацій та їх обговорення.</p> <p>Рішення тестових та ситуаційних задач</p>	6	-
7	<p>Тема 6. Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сертифікований професійний бухгалтер.</li> <li>2. Сертифікований бухгалтер – практик.</li> <li>3. Кваліфікація для фінансових спеціалістів.</li> <li>4. Диплом «Управління бізнесом».</li> <li>5. Сертифікат «Дипломований внутрішній аудитор».</li> </ol> <p>Розгляд презентацій та їх обговорення.</p> <p>Рішення тестових та ситуаційних задач</p>	4	
	Разом за розділом 2	16	

### 5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей	10	24
2	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу	10	30
3	Підготовка до практичних занять	10	-
4	Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, медіа-презентацій тощо	6	20
5	Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	10	20
6	Систематизація вивченого матеріалу перед запитом	10	24
	<b>Разом</b>	<b>56</b>	<b>118</b>

### 7. Методи навчання

Піч час викладанні навчальної дисципліни «Вступ до фаху» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемні методи навчання із застосуванням:

- лекцій у супроводі презентаційного матеріалу;
- розв'язування ситуаційних задач та тестів;
- складання графічних схем;
- виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Основними формами вивчення дисципліни є лекції, семінарські заняття, самостійна робота. Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика й техніка викладання, але й висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни “Вступ до фаху” для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах та ін.

**Проблемні лекції** спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами, й увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися, й почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал, таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

**Міні-лекції** передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносять питання, які зафіксовані в плані лекцій, але викладають їх стисло. Лекційне заняття, проведене в такий спосіб, пробуджує в студента активність та увагу до сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він отримав під час лекції.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

**Робота в малих групах** дає змогу структурувати лекційні або практичні заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (проблемна лекція) або стислого викладення матеріалу (міні-лекція) студентам пропонується об'єднатися в групи по 5-7 осіб та представити наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу, тобто виступити перед аудиторією з результатами роботи групи.

**Дискусії** передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди й переконання, виробляють уміння формулювати думки й висловлювати їх, учать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

**Кейс-метод** – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів, і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

## 8. Методи контролю

Основними завданнями контролю знань з дисципліни «Вступ до фаху» є оцінювання засвоєння ними теоретичних та практичних знань і навичок, набутих під час навчання. При цьому, контрольні заходи мають:

- 1) стимулювати систематичну самостійну роботу над навчальним матеріалом;
- 2) забезпечити закріплення та реалізацію набутих теоретичних знань при виконанні практичних завдань на прикладі роботи конкретних підприємств.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань за змістовими модулями (тестування);
- оцінювання виконання та захист індивідуального розрахункового завдання;
- складання заліку.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;

- складання проміжного контролю із змістовних модулів.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

оволодіння методами аудиторської перевірки даних із використанням комп'ютерних технологій;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

*Проміжний контроль* рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

## 9. Схема нарахування балів

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма навчання) для підсумкового семестрового контролю в формі заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Разом	Підсумковий семестровий контроль (залік)	Сума
Розділ 1			Розділ 2			60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	10	10	10	10			

T1- Історія виникнення та розвитку обліку.

T2- Історія виникнення аудиту.

T3 - Історія виникнення аудиту в Україні.

T4 - Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів.

T5 - Кодекс професійних етики аудиторів.

T6- Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні.

Узагальнена схема нарахування балів (заочна форма навчання) для підсумкового семестрового контролю в формі заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Разом	Підсумковий семестровий контроль (залік)	Сума
Розділ 1			Розділ 2			60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	10	10	10	10			



- T1- Історія виникнення та розвитку обліку.
- T2- Історія виникнення аудиту.
- T3 - Історія виникнення аудиту в Україні.
- T4 - Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів.
- T5 - Кодекс професійних етики аудиторів.
- T6- Міжнародні сертифікати по обліку і аудиту в Україні.

### **Поточний контроль знань студентів**

Система поточного контролю студентів передбачає оцінювання їх за двома основними напрямками:

- а) перевірка теоретичних знань;
- б) перевірка виконання індивідуальних практичних та тестових завдань.

**Оцінювання рівня засвоєння теоретичних знань** може проводитись в одній з альтернативних форм:

- за результатами звітів про вивчення відповідних тем дисципліни або написання рефератів згідно з тематичним планом;
- за підсумками тестування;
- під час проведення усної співбесіди зі студентом, в процесі якої студент дає відповіді на питання з різних тем дисципліни.

Для студентів заочної форми навчання перевірка теоретичних знань може відбуватися за модульними завданнями, що виконуються в аудиторії під контролем викладача або з використанням тестування.

**Оцінювання рівня набутих практичних навичок** здійснюється за результатами виконання та захисту практичних завдань та, що виконуються студентами на базі матеріалів виробництва (за місцем роботи, або за місцем проходження практики).

Контроль по розділам (Розділ 1 і 2) полягає в написанні контрольної роботи, яка складається з 10 тестів та обґрунтованого рішення ситуаційної задачі. За правильною відповіддю на 1 тест студент отримає 0,5 балів, в цілому за 10 тестів максимум студент отримує 5 балів. За ситуаційне завдання – 5 балів. В цілому 10 балів за Контрольну роботу, яка передбачена навчальним планом.

Проміжний тестовий контроль проводиться два рази на семестр (в рамках вивчення змістового модуля). Загальна тривалість контролю зі змістовних модулів – по 1,5 години. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються наступні критерії оцінювання.

### **Критерії оцінювання (засоби діагностики)**

*Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи*

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

*1. Повнота виконання завдання:*

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

*2. Рівень самостійності студента*

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

*3. Сформованість навчально-інформаційних умінь* (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися

бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. *Сформованість навчально-інтелектуальних умінь* (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. *Рівень сформованості фахових методичних вмінь* (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – вміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

*Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю*

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. *Повнота відповіді або виконання завдання:*
  - елементарна;
  - фрагментарна;
  - повна;
  - неповна.
2. *Рівень сформованості логічних умінь:*
  - елементарні дії;
  - операція, правило, алгоритм;
  - правила визначення понять;
  - формулювання законів і закономірностей;
  - структурування суджень, доводів, описів.

*Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни «Вступ до фаху»*

Види робіт	Максимум балів
Тестовий контроль 1	25
Тестовий контроль 2	25
Комплексна контрольна робота (Розрахунково-графічне завдання)	-
Поточний контроль на заняттях	10
РАЗОМ	60
Дворівневий контроль	40
ВСЬОГО	100

Оцінювання якості знань з дисципліни «Вступ до фаху» проводиться за практичними умінями й навичками, які демонструють студенти, відповідаючи на тестові питання.

Умовами допуску студента до підсумкового семестрового контролю (заліку) є систематичне відвідування занять, участь в усних опитуваннях.

Тести, питання та завдання, для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

***Підсумковий контроль за курсом – у формі заліку.***

### **Зразок Залікового завдання**

**Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна**

Факультет економічний

Спеціальність \_\_\_\_\_ 071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація \_\_\_\_\_

Семестр \_\_\_\_\_ 1 \_\_\_\_\_

Форма навчання денна, заочна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: «Вступ до фаху»

### **ЗАЛІКОВЕ ЗАВДАННЯ № 1**

Тестові питання оцінюються по 1 балу

Ситуаційна завдання – 20 балів

1. Що таке упорядкована система збору, реєстрації та узагальнення інформації в грошовому вираженні про майно, зобов'язання організації та їх русі шляхом суцільного, безперервного і документального обліку всіх господарських операцій:

- А) бухгалтерський облік;
- Б) камеральний облік;
- В) консолідований облік;
- Г) аудиторська перевірка.

2. Суть «обліку на картках»:

- А) відмітка про те, який товар і в якій кількості був проданий;
- Б) відмітка про те, який товар і в якій кількості, кому був проданий;
- В) відмітка про те, який товар і в якій кількості був обмінений на інший товар;
- Г) такого обліку не було.

3. Перший лічильний прилад:

- А) рахунки;
- Б) облікова картка;
- В) абака;
- Г) зведені листки

4. Всесвітній центр торгівлі епохи Відродження:

- А) Єгипет;
- Б) Італія;
- В) Греція;
- Г) Китай.

5. Зіставлення фактичних і облікових даних це:

- А) бухгалтерський облік;
- Б) аудит;
- В) інвентаризація;

Г) проста бухгалтерія.

6. Напишіть два базових постулату сформульованих Лукою Пачолі:

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

7. Де і коли був створений «Союз бухгалтерів»:

А) 1862г. – Велика Британія;

Б) 1844 р. – Единбург;

В) 1867 р. – Франція;

Г) 1854 р. – Шотландія.

8. Мета розробки міжнародних стандартів аудиту:

А) забезпечення однаковості аудиторської практики у всьому світі;

Б) забезпечення однаковості супутніх аудиторських послуг у всьому світі;

В) нав'язування однаковості аудиторської практики та супутніх послуг у всьому світі;

Г) забезпечення однаковості аудиторської практики та супутніх послуг у всьому світі

9. Термін аудит походить від латинського слова, яке перекладається як:

А) незалежний;

Б) досвідчений;

В) слухати;

Г) перевіряти.

10. Основні вимоги для виконання кодексу етики професійних бухгалтерів:

А) якість послуг;

Б) незалежність;

В) професіоналізм;

Г) все перераховане.

11. Чи має право професійний бухгалтер, захищаючи інтереси клієнта, зустрівшись з фактами порушення законодавства відмовитися від цієї роботи:

А) немає, так як отримав гонорар;

Б) має, так як це суперечить принципу порядності;

В) немає, так як уклав договір з клієнтом на надання послуг;

Г) має, так як це суперечить принципу конфіденційності.

12. В яких випадках професійний бухгалтер зобов'язаний розкрити конфіденційну інформацію:

А) санкціоновано клієнтом або роботодавцем;

Б) за жодних обставин конфіденційна інформація не може бути розкрито;

В) дозволено законодавством;

Г) для захисту інтересів професійного бухгалтера в ході розслідування.

13. Що повинен зробити професійний бухгалтер-практик при виявленні суттєвої помилки у податковій декларації за попередній податковий період:

А) зобов'язаний проінформувати клієнта;

Б) зобов'язаний інформувати податкові органи;

В) рекомендувати виправити помилку;

Г) виправити помилку.

14. Чи має право професійний бухгалтер звертатися за консультацією й допомогою до експертів:

А) має;

Б) не має;





### Оцінювання здобувачів вищої освіти при проведенні семестрового заліку

Оцінювання якості знань за курсам «Вступ до фаху» проводиться за практичними вміннями й навичками, які демонструють студенти, відповідаючи на тестові питання.

Виконана залікова робота оцінюється за дворівневою системою – «зараховано» або «не зараховано».

#### Критерії оцінювання знань студентів на заліку (за дворівневою шкалою оцінювання)

Характеристики критеріїв оцінювання знань	За державною (національною) шкалою	За 100 бальною шкалою
Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки. навчальна діяльність позначена вміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	<b>Зараховано</b>	50-100
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	<b>Не зараховано</b> з можливістю повторного складання заліку	35-49
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.	<b>Не зараховано</b> з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни	1-34

#### Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

## 10. Рекомендована література

### Основна література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (Редакція станом на 01.01.2018) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 29.06.2018).
2. Кодекс професійної етики професійних бухгалтерів міжнародної федерації бухгалтерів.,
3. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року: Пер. с англ. – К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2006. – 1152 с.
4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2015 року : збірник : пер. з англ. : у 3 ч. / International Auditing and Assurance Standards Board, Міжнар. федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України ; редкол.: О. В. Гачківський (голова) та ін. ; пер.: О. Л. Ольховікова, О. В. Селезньов. Київ : Фенікс, 2016.
5. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (Редакція станом на 05.01.2018) // База даних «Законодавство України» / Мінфін України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 29.06.2018).
6. Аудит в Україні. Збірник нормативних документів. - К.: Євроіндекс Лтд, 1994. - 68 с.
7. Закон України " Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність " від 21.12.2017 р.
8. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2016 року: Пер. с англ. – К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2016. – 1152 с.
9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2015 року : збірник : пер. з англ. : у 3 ч. / International Auditing and Assurance Standards Board, Міжнар. федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України ; редкол.: О. В. Гачківський (голова) та ін. ; пер.: О. Л. Ольховікова, О. В. Селезньов. Київ : Фенікс, 2016.
10. Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements. – International Federation of Accountants (IFAC), 2008. – 972 p.
11. Dorosh N.I., The methods of evaluation of companies financial condition an solvency for the audit purposes/ N.I. Dorosh //Research papers of Wroclav university of economics – Publihing House of Wroclav university of economics. – Poland. Wroclav,2010. – 25 – 31.
12. N. Dorosh, A. Shapoval. Internal audit function on assessment of enterprise risk management // Збірник наукових праць. Торгівля, комерція, підприємництво. – Випуск 16 — Львів: Львівська комерційна академія. – 2014 р. – С. 164 – 167.
13. Gray, I., & Manson, S. (2008). The audit process: ISA edition. Principles, practice and cases. London: Cengage Learning.
14. Marx, B., Van der Watt, A., Bourne, P., & Hamel, A. (2012). Dynamic auditing. Pietermaritzburg: Interpak Books.
15. South African Institute of Chartered Accountants. (2013b). SAICA handbook: Volume 2 –Auditing. Pietermaritzburg: Interpak Books.
16. Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements. – International Federation of Accountants (IFAC), 2008. – 972 p.
17. Dorosh N.I., The methods of evaluation of companies financial condition an solvency for the audit purposes/ N.I. Dorosh //Research papers of Wroclav university of economics – Publihing House of Wroclav university of economics. – Poland. Wroclav,2010. – 25 – 31.

18. N. Dorosh, A. Shapoval. Internal audit function on assessment of enterprise risk management // Збірник наукових праць. Торгівля, комерція, підприємництво. – Випуск 16 — Львів: Львівська комерційна академія. – 2014 р. – С. 164 – 167.

#### Допоміжна література

- 2.Аудит: навчальний посібник для вузів / Л.І. Янчева, З.О. Макеєва, А.О. Баранова, І.В. Янчева та А.І. Кашперська. – К.: Знання, 2009. – 335 с.
- 3.Аудит: навчальний посібник / Л.В. Дікань, Н.Ф. Чечетова, Ю.О. Голуб, О.О. Вороніна; Харків. нац. екон. ун-т. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 293 с.
- 4.Аудит. Вступ до фаху: навчальний посібник для вузів / В.С. Лень, В.А. Нехай. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 255 с.
- 5.Аудит: навчальний посібник / О.Р. Суха. – Львів: Новий Світ – 2009. – 280 с.
- 6.Аудит: навчальний посібник для вузів / В.П. Пантелєєв. – К.: Професіонал, 2008. – 397 с.
- 7.Аудит: навчальний посібник для вузів / А.Ж. Пшенична. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 319 с.
- 8.Аудит: навчальний посібник для вузів / В. В. Радська, Я.В. Петраков – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 413 с.
- 9.Аудит / Л.М. Чернелевський, Н.І. Беренда. – К.: Хай – Тек Прес, 2008. – 559 с.
- 10.Аудит: навчальний посібник / Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 443 с.
- 12.Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навч. закладів. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 672с.
- 13.Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.
- 14.Давидов Г.М. Аудит: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 511с.
- 17.Основи аудиту: навчальний посібник / С.Д. Джерелейко. – Хмельницький: ПВНЗ «УЕП», 2007. – 142 с.
- 18.Основи аудиту (в схемах, графіках, таблицях) / М.С. Стасишен, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2007. – 91 с.
- 19.Організація і методика аудиту: підручник для вузів / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2009. – 543 с.
- 20.Організація і методика аудиту: навчальний посібник / Т.Г. Безуглова, Н.С. Усик. – К.: Університет «Україна», 2007. – 371 с.
21. Пшенична А.Ж. Аудит. Навчальний посібник. – К.:Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
- 22.Рудницький В.С. Методологія і організація аудиту: Навч. посіб. – Тернопіль: «Прес», 2005. – 192с.
- 23.Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко ; МОН України. 7-те вид., доп. і перероб. К. : Алерта, 2016. 928 с.
- 24.Шквір В.Д., Загородній А.Г., Височан О.С. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті: підручник. 4-тє вид., доопрац. і допов. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2017. 404 с.

#### 11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Нормативно-правова база / Кабінет Міністрів України; Урядовий портал. – Офіц. веб-сайт. – URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/list>.
2. Нормативно-правові акти // Урядовий портал. Єдиний веб-портал виконавчої влади України. – URL : [http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat\\_id=32854](http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=32854).
3. Статистична інформація / Офіційний сайт державної служби статистики України. – URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.



4. Загальноакадемічний портал наукової періодики. Національна академія наук України / Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/NTI/search.html>.
5. [www.sau-aru.org.ua](http://www.sau-aru.org.ua) (сайт Аудиторської палати України та Спілки аудиторів України)
6. Borthick, A. F., & Curtis, M. B. (2004). Audit simulation for due diligence on fast-fashion inventory through data querying. Retrieved from: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.126.4817&rep=rep1&type=pdf>
7. Deloitte. (2012). The audit process. Retrieved from [http://www.deloitte.com/view/en\\_LU/lu/industries/psf/psf-service-offering-along-development/external-audit/index.htm](http://www.deloitte.com/view/en_LU/lu/industries/psf/psf-service-offering-along-development/external-audit/index.htm)

## **12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили**

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборобою відвідування ЗВО студентам денної та заочної форми навчання надається можливість скласти екзаме́н в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Вступ до фаху», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1568>